

for den almindelige arbejdstid, jfr. tillige forslaget § 8 a, stk. 2, om de tidsmæssige grænser for dette disciplinarmiddels anvendelse. Det bemærkes i denne forbindelse, at nærmere regler om anvendelse af disciplinarmidler efter forslaget § 8 a, stk. 3, fastsættes af indenrigsministeren.

For så vidt angår disciplinarmidlet „fratagelse af friheder“, går justitsministeriet ud fra, at der hermed alene sigtes til inddragelse af særligt tilståede lempelser i den almindelige arbejdsforpligtelse, f. eks. inddragelse af forskellige former for tidligere meddelt orlov, idet man som tidligere nævnt netop ikke har ønsket at tilvejebringe hjemmel for anvendelse af disciplinarmidlet „tilbageholdelse på tjenestestedet“. Anvendelse af disciplinarmidlet „fratagelse af friheder“ indebærer herefter kun en fastholdelse af den almindelige tjenestepligt, hvilket efter justitsministeriets opfattelse ikke kan anses som en frihedsberøvelse i grundlovens forstand.“

Det i justitsministeriets udtalelse nævnte notat af 7. september 1973 om forholdet mellem grundlovens § 71, stk. 6, og disciplinarmidlet „tilbageholdelse på tjenestestedet“ vedlægges til udvalgets orientering.

Spørgsmål 4.

Det bedes nærmere uddybet, hvad der ligger i det som § 8 a, stk. 1, i lovforslag nr. 166 foreslåede disciplinarmiddel „overflytning til anden tjeneste“?

Indførelse af det omhandlede disciplinarmiddel vil give mulighed for i lejrene at afgøre en tjenstlig forseelse ved at overføre vedkommende civile værnepligtige fra ét arbejdssted til et andet samt fra én type arbejde til en anden, f. eks. fra arbejde i lejren til arbejde i skoven, ved strandrensning eller til en af de opgaver, som med mellemrum løses for offentlige institutioner m. fl. af arbejdssthold fra lejrene.

Endvidere vil det nævnte disciplinarmiddel åbne mulighed for at lade den disciplinære reaktion på overtrædelser af civilværnepligtsloven bestå i overførelse fra en forlægning eller lejr til en anden i tilfælde, hvor særlige forhold taler for en sådan løsning. På tilsvarende måde vil det blive muligt at lade den strafferetlige reaktion mod en civil værnepligtig, der har forset sig i sin udsta-

tioneringstjeneste, bestå i overførelse til tjeneste i en lejr eller i overførelse til en anden arbejdsopgave på samme udstationeringssted, f. eks. fra assistance ved patientbehandling til havearbejde eller lignende, såfremt institutionens ledelse er indforstået hermed.

Derimod finder man det — af hensyn til det frivillighedsprincip, som udstationeringsordningen hviler på — udelukket som disciplinarmiddel at overføre en civil værnepligtig til et andet udstationeringssted eller fra lejr til udstationering.

Det er indenrigsministeriets opfattelse, at det omhandlede disciplinarmiddel giver visse muligheder for at reagere pædagogisk hensigtsmæssigt på tjenstlige forseelser, som må antages helt eller delvis at have sin årsag i, at den værnepligtige ikke passer ind i det miljø, hvori han er placeret, og at der er grund til at tro, at han vil fungere bedre et andet sted. Det samme gælder i tilfælde, hvor forseelser kan skyldes, at den værnepligtige er blevet stillet over for arbejdsopgaver, som han har vanskeligt ved at magte.

Man er klar over, at flytning til et andet tjenestested kan betyde indgreb i den værnepligtiges livsvilkår i tjenestetiden. Man agter blandt andet derfor at indføje følgende i det udkast til administrative bestemmelser i tilknytning til lovændringen, som for tiden er under udarbejdelse i 1. udskrivningskreds — styrelsen for civil værnepligt:

„Disciplinarmidlet indebærer en flytning til andet arbejde og/eller tjenestested. Flytning fra udstationering til lejr/tjeneste eller fra én lejr til en anden som disciplinarmiddel kan kun iværksættes efter bemyndigelse fra 1. udskrivningskreds — styrelsen for civil værnepligt. Inden der tages stilling til, om dette disciplinarmiddel bør bringes i anvendelse, skal der — når forholdene taler for det — indhentes udtalelse fra en ved Civil Værnepligt ansat læge og/eller socialrådgiver.“

Det kan i den forbindelse nævnes, at en tilsvarende begrænsning tænkes gjort i de administrative forskrifter om anvendelse af disciplinarmidler, som agtes udfærdiget i medfør af civilforsvarslovsforslagets § 43 b, stk. 3, jfr. i øvrigt herved § 4, nr. 6), i forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 107 af 11. marts 1974 om anvendelse af disciplinarmidler i det militære forsvar.“